

Hlinka Andrej (1864-1938) :

Slovenský politik, Rímskokatolícky kňaz, pôsobil ako farár v Sliačoch a v Ružomberku.

Veľkú pozornosť venoval sociálnemu a kultúrnemu povzneseniu ľudu, zakladal a viedol svojpomocné hospodárske, osvetové a kultúrne spolky, propagoval slovenskú tlač. Záujem o riešenie národných otázok ho priviedol do vtedy jedinej slovenskej politickej strany – Slovenskej národnej strany, v rámci ktorej založil a viedol katolícke krídlo a v roku 1913 sa ho pokúsil premeniť na samostatnú stranu. Za národnokultúrnu aktivitu bol zo strany cirkevnej i svetskej vrchnosti prenasledovaný, za podporu Vavra Šrobára pri voľbách do uhorského snemu 1906 ho spišský biskup Párvy zbavil farárskeho úradu a ružomerský súd ho odsúdil na 2 roky väzenia. Počas výkonu trestu v Segedíne (Szegede) bol navyše odsúdený na ďalšie väzenie za novinové články. V októbri 1918 v Martine sa ako člen Slovenskej národnej rady a jej predsedníctva postavil za vytvorenie spoločenského štátu s českým národom (známy sa stal jeho výrok *Tisícročné manželstvo s Maďarmi sa nevydarilo, musíme sa rozísť*) a podpísal *Martinskú deklaráciu slovenského národa*. V decembri 1918 založil Slovenskú ľudovú stranu (1925 premenovanú na [HSLŠ](#)) a až do smrti bol jej predsedom. Bol mimoriadne schopným rečníkom, vedel si získať obľubu a popularitu v širokých spoločenských vrstvách. To ešte zvyšovalo jeho takmer neobmedzenú autoritu v strane, ktorá mu umožňovala udržať v nej dosť odlišné prúdy, skupiny, osobnosti. Usiloval sa zabezpečiť slovenskému národu samosprávne postavenie v rámci Čs. republiky, ktorú ešte aj vo svojom politickom zámere v auguste 1938 pokladal za najprirodzenejší domov Slovákov. Jeho verejné a politické pôsobenie sa počas Slovenskej republiky skresľovalo podľa potrieb režimu, hoci panoval jeho kult – t.j. snem prijal osobitný zákon o jeho zásluhách, po ňom boli pomenované mnohé organizácie, spolky, inštitúcie..., po roku 1945 a najmä po roku 1948 sa odmietala a znevažovala celá jeho činnosť a osobnosť.

